

COVER STORY

FINTECH SECURITY READY ?

กระแสความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในยุคที่อินเทอร์เน็ตวันนี้กำลังมีผลเปลี่ยนแปลงลักษณะการใช้ชีวิตของผู้บริโภคอย่างชัดเจน ซึ่งจะทำให้การกำรธุรกรรมทางการเงินของผู้บริโภคได้รับผลกระทบตามไปด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะเมื่อมีธุรกิจ FinTech ก้าวเข้ามาตอบโจทยความต้องการของผู้บริโภค ด้วยเงื่อนไขที่ดีขึ้น หรือแข่งขันกับผู้ให้บริการรายเดิมได้ ก็ทำให้เกิดคำถามอีกมากถึงความปลอดภัยในการใช้งานว่า เมื่อเร็ว สะดวก แล้วจะปลอดภัยแค่ไหน...

ด้วยเทคโนโลยีของโลกที่ก้าวหน้ามากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เพราะทุกคนสามารถเข้าถึงโลกอินเทอร์เน็ตได้จากโทรศัพท์มือถือกันแล้ว ทั้งการค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ก่อนการตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการจากคนใช้จริง หรือแม้กระทั่งการจ่ายเงินบนมือถือเพื่อซื้อสินค้า เช่น ซื้อประกันรถยนต์ผ่านแอปพลิเคชันหรือจากหน้าเว็บไซต์ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการใช้ชีวิตของเราที่ใช้โทรศัพท์มือถือเป็นหลัก และ FinTech เองก็ตอบโจทยในเรื่องของการใช้งานผ่านแอปพลิเคชันบนมือถือได้ ทั้งสะดวก ง่าย รวดเร็ว แต่อย่างไรก็ตาม เหยี่ยวย่อมมี 2 ด้านเสมอ เพราะภายใต้ความสะดวกสบายก็เป็นช่องทางให้ภัยทางการเงินคืบคลานเข้ามาใกล้ตัวด้วยเช่นกัน

ปริญญา หอมเอนก ประธาน และผู้ก่อตั้งบริษัท ACIS Professional Center Co., Ltd. (ACIS) ได้ให้ความเห็นไว้อย่างน่าสนใจว่า เราต้องเข้าใจกันก่อนว่าเรื่องของ FinTech นั้นไม่ใช่เรื่องของ Startup เพียง ๆ และก็ไม่ใช่เรื่องของ Bitcoin หรือ Blockchain เพราะสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นมาก่อนที่เราจะมีกำหนดคำว่า FinTech ขึ้นมาเสียอีก แต่เป็นเรื่องของการใช้เทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้กับการทำธุรกรรมทางการเงินที่ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว และเพิ่มโอกาสในการทำธุรกิจให้แก่ธุรกิจใหม่ ๆ ที่จะไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการแพง ๆ อย่างเช่นในอดีต ในขณะที่วงการการเงินการธนาคารก็ได้รับประโยชน์ในการให้บริการที่รวดเร็วกว่าขึ้น และช่วยให้เกิดการลงทุนที่ไม่ซ้ำซ้อน จากที่ในอดีตการธนาคารจำเป็นต้องวางงบประมาณต่อปีปีละหลาย ๆ ร้อยล้าน เพื่อให้สร้างระบบมารองรับการให้บริการกับลูกค้า และสร้างโซลูชันใหม่ ๆ ออกมาให้บริการ รวมไปถึงระบบการป้องกันข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งต้องใช้เงินลงทุนต่อเนื่อง

รวดเร็ว สะดวก และถูกกล

หากย้อนไปมองในอดีต เครื่องกดเงิน หรือเอทีเอ็ม (ATM) โมบายแบงก์กิ้ง ตู้กดเติมเงิน โทรศัพท์มือถือ หรือโปรแกรม Streaming ในการซื้อขายหุ้นที่เริ่มมีความนิยมในการใช้เทรดหุ้น แทนการซื้อขายในห้องค้ามากขึ้น เช่น Stock Radar รวมไปถึงบริการทางการเงินของค่ายมือถือ 3 ค่ายยักษ์ใหญ่ (เทลโก้) ได้แก่ เอไอเอส ดีแทค ทรูมูฟ ถือเป็น FinTech อีกรูปแบบหนึ่งที่มียอดธุรกรรมเพิ่มขึ้นมากทั้งที่ไม่ได้เป็นธนาคาร เข้ามามีบริการรับชำระเงิน-โอนเงินมากขึ้น รวมทั้งยังมีการพัฒนาเป็นระบบชำระรายย่อย (E-Wallet) ที่โอนเงินหากันโดยไม่จำกัดค่าย ใช้เพียงเบอร์โทรศัพท์เท่านั้นก็ถือเป็น FinTech เช่นกัน เพราะเป็นการผสมเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการเงินให้ลูกค้าของธนาคารสามารถสะดวกในการทำธุรกรรมทางการเงิน

เพียงแต่ตอนนี้ที่เริ่มมีการพูดถึง FinTech กันมากขึ้น นั่นก็เพราะรัฐบาลต้องการผลักดันให้การทำธุรกรรมทางการเงินก้าวสู่การเป็น

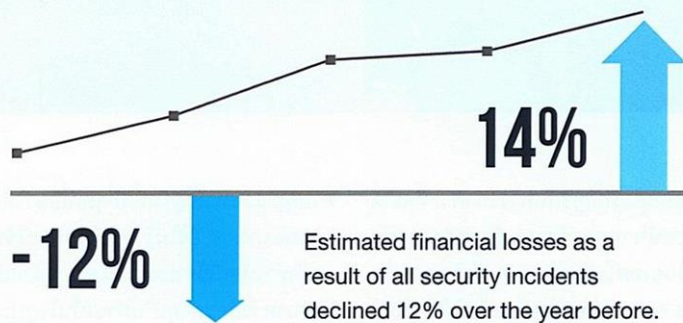
E-Platform, E-Payment เพื่อให้เกิดการจับจ่ายที่สะดวกรวดเร็วมากขึ้น และเพิ่มกิจกรรมทางการเงินกับการซื้อขายสินค้า เพียงแค่อาศัยระบบการสื่อสาร เพราะจุดเด่นของ FinTech คือความง่ายในการใช้บริการ ไม่ซับซ้อน และผูกขาดสร้างอิสระในการทำธุรกรรมทางการเงินแก่ผู้บริโภค ที่ง่าย สะดวก รวดเร็ว และทุกที่ทุกเวลา เพราะฉะนั้นไม่ว่าใครก็สามารถเป็นผู้ให้บริการ FinTech ได้เพราะแค่มีไอเดียนิด ๆ มีความเข้าใจก็สามารถออกแบบโซลูชันหรือแอปพลิเคชันทางการเงินได้

ใครจะดูแลความปลอดภัย ?

เรื่องของความปลอดภัยเป็นเรื่องที่พูดถึงมากเช่นกัน เพราะในปัจจุบันเองก็มีการโจรกรรมทางไซเบอร์กันมากขึ้น ทำให้หลาย ๆ คนต่างกังวลว่าเมื่อมีการสนับสนุนให้เกิดรูปแบบการทำธุรกรรมทางการเงินออนไลน์ แล้วจะมั่นใจได้อย่างไรว่าปลอดภัย เรื่องนี้คงต้องบอกว่าหลายคนเข้าใจว่าผู้พัฒนาบริการจะต้องเป็นผู้ดูแลระบบความปลอดภัยให้แก่ผู้ใช้งาน ซึ่งจริง ๆ แล้วเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนไปมาก เพราะระบบฐานข้อมูลของผู้ใช้ไม่ได้อยู่ที่ผู้พัฒนา แต่อยู่ที่ธนาคารต่าง ๆ ที่เจ้าของบัญชีใช้บริการอยู่ ซึ่งแน่นอนว่าธนาคารเองก็ระมัดระวังเรื่องนี้อยู่แล้ว เพราะหมายถึงชื่อเสียงและความเชื่อมั่นในการให้บริการ โดยทางธนาคารมักจะเลือกใช้เทคโนโลยีจากผู้เชี่ยวชาญในด้านการปกป้องข้อมูล ทั้งในรูปแบบของซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์ เพื่อสร้างเกาะป้องกันที่ตีมากที่สุดเท่าที่จะมีในปัจจุบัน ซึ่งหากเกิดข้อผิดพลาดก็จะเป็นส่วนน้อย เพราะธนาคารไม่ปล่อยให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวแน่นอน ซึ่งปัจจุบันธนาคารต่าง ๆ เองก็เดินหน้าพัฒนาระบบที่วิเคราะห์และสามารถรับรู้ความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง ต้องรับมือกับการโจมตีที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการโจมตี โครสสร้างการรักษาความปลอดภัย ต้องทำให้ฝ่ายไอทีสามารถรวบรวมข้อมูลและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วทั้งเครือข่ายได้ครอบคลุม และทำให้สามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

How financial services organizations are responding to rising cyber-risks

Accelerating last year's slight increase in security spending, respondents boosted their information security budgets by 14% in 2015

Businesses are investing in core safeguards to better defend their ecosystems against evolving threats.

65%

Have an overall information security strategy

59%

Have a CISO in charge of security

59%

Employee training and awareness program

56%

Conduct threat assessments

59%

Have security baselines/standards for third parties

54%

Active monitoring/analysis of security intelligence

ที่มา : Pwc Consulting (ประเทศไทย)

ส่วนกลุ่มของผู้ไม่มีบัญชีกับทางธนาคาร ที่จะได้ประโยชน์จากการพัฒนาช่องทางในการทำธุรกรรมด้วยเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เกิดจากนักพัฒนานั้น ความปลอดภัยจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้ใช้จะต้องป้องกันเองด้วยแอปพลิเคชันการป้องกันที่อยู่ในตลาด ซึ่งอาจจะไม่สามารถป้องกันได้ทั้งหมด แต่ยังคงว่าไม่ป้องกันเลย โดยสิ่งที่ผู้ใช้ในกลุ่มนี้ต้องทำคือต้องศึกษาทำความเข้าใจและเรียนรู้กลไกของกระบวนการต่าง ๆ ของโซลูชัน ก่อนตัดสินใจว่าจะใช้หรือไม่ใช้

ดังนั้น เรื่อง FinTech และความปลอดภัยของประเทศไทย ยังมองภาพออกลำบากว่าจะใช้มาตรฐานอะไร เพราะยังอยู่ในช่วงเริ่มต้นในการศึกษาการเตรียมความพร้อม และหาวิธีการ

ควบคุม และหาโซลูชันที่ดีที่สุดเพื่อมาให้บริการมากกว่า เพราะยังไม่รู้ว่าผู้บริโภคมักจะใช้หรือไม่ แต่ถ้าทำให้คนใช้จ่ายมากขึ้น สะดวกมากขึ้น เชื่อว่าธนาคารก็จะลงทุน แต่จะเป็นในรูปแบบใดเท่านั้น อาจจะแสวงหานักพัฒนามาพัฒนา หรือพัฒนาเองก็เป็นไปได้ เพราะเนื่องจากทุกธนาคารมีทีม R&D ของตัวเอง ถ้าธนาคารไม่ทำก็อาจจะสูญเสียส่วนแบ่งทางการตลาด และผลประโยชน์ของบริษัทให้แก่กลุ่มธุรกิจ FinTech ในกลุ่มที่ไม่มีบัญชีธนาคาร ซึ่งยังมีอยู่อีกเป็นจำนวนมาก และเป็นช่องว่างที่น่ากลัว กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจธนาคารจึงจำเป็นต้องดำไว้ก่อน ด้วยการลงทุนสร้างบริษัทเพื่อศึกษาและพัฒนาภาพที่เห็นวันนี้จึงอยู่ในช่วงเริ่มต้นเท่านั้น

อีกทั้งวันนี้ความชัดเจนในกฎระเบียบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ที่เริ่มเข้ามาดูก็เป็นเพียงการสอบถาม ยังไม่มีความเคลื่อนไหวอะไร ขณะที่แบงก์ชาติซึ่งมีหน้าที่ในฐานะหน่วยงานดูแลเองก็ยังไม่มีความชัดเจนหรือจริงจังในมุมมองเลย ซึ่งหากไม่มีกรอบออกกฎเกณฑ์และ

ข้อกฎหมายต่าง ๆ ให้เข้ามาปกป้องคุ้มครองผู้บริโภค ก็อาจจะไม่เกิดยุคของ FinTech อย่างที่คาดหวังกัน แต่อย่างไรก็ดี ภารกิจเร่งด่วนของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมบริการทางการเงิน คือ การอัปเดตรูปแบบการดำเนินการของระบบไอทีองค์กร และลดความซับซ้อนของระบบไอทีแบบดั้งเดิม (Legacy System) เพื่อบริหารต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพ

Regulators the Key First to Security

วิไลพร ทวีลาภพันทอง หัวหน้าส่วนสายงานที่ปรึกษาบริษัท PwC Consulting (ประเทศไทย) กล่าวว่า วันนี้ยังมีประชาชนของไทยอีกหลายคนที่ยังไม่สามารถเข้าถึงบริการของแบงก์ ด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารที่เปลี่ยนไป ชีวิตของคนไปอยู่บนโมบายมากขึ้น ทำให้เกิดความสะดวกในการทำธุรกรรมทางการเงิน ซึ่งการที่นำเอาเทคโนโลยีมาใช้ มันช่วยลดช่องว่างในการเข้าถึงบริการทางการเงินในส่วนที่แบงก์ไม่สามารถให้บริการได้ ดังนั้น วันนี้กระแส FinTech จึงกลายเป็นเรื่องของการนำเอาเทคโนโลยีทางการเงินที่จะเป็นตัวขับเคลื่อนธุรกิจการเงินรูปแบบใหม่ (FinTech Will Drive the New Business Model) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในธุรกิจธนาคารเพื่อรายย่อย (Consumer Banking) และธุรกิจบริหารความมั่งคั่ง (Wealth Management) ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และเปิดโอกาสให้ทั้งธนาคารขนาดใหญ่และผู้เล่นราย

COVER STORY

ใหม่ที่มีศักยภาพหันมาจับมือเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในอุตสาหกรรมนี้มากขึ้น

แต่เมื่อสะดวกสบายมากขึ้น ย่อมมีภัยคุกคามไซเบอร์มากขึ้นตามไปด้วย และเป็นปัจจัยเสี่ยงและความท้าทายสำคัญของสถาบันการเงินที่ต้องเพิ่มการรักษาความปลอดภัยโลกไซเบอร์เพื่อสร้างสมดุลระหว่างการรักษาความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวกสบายให้แก่ลูกค้า ซึ่งแนวทางที่เหมาะสมที่สุดในเวลานี้คือการสรรหาผู้ควบคุมดูแล (Regulator) ให้ นักพัฒนา หรือ Startup ที่จะทำโซลูชันด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการเงิน ได้มีที่อยู่และได้รับข้อมูลที่เหมาะสมในการออกแบบโซลูชัน ยกตัวอย่างเช่น ในต่างประเทศก็มี Regulator ที่ชื่อว่า "Sandbox" ซึ่งเป็นหน่วยงานเฉพาะเข้ามาควบคุมดูแลธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ FinTech ทั้งหมดโดยไม่ปิดกั้นไอเดียหรือตีกรอบความคิด แต่นำเสนอพื้นที่ให้ Startup ที่จะนำ FinTech เข้ามาอยู่ในระบบนี้ โดยที่ Sandbox จะมีหน้าที่กำกับช่วยเป็นหูเป็นตา หรือช่วยเป็นกระบอกเสียงของทั้งฝั่ง FinTech และผู้บริโภค เพื่อให้ทราบว่ามีธุรกิจไหนเริ่มไม่ประสบความสำเร็จ และหากปรับปรุงแล้วไม่ดีขึ้นก็ต้องหยุด เพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยง ซึ่งในที่นี่อาจจะเป็นธนาคาร หรือ Venture Capital ทั้งหลาย ที่จะช่วยเข้ามาดู เข้ามาให้คำแนะนำแก่ Startup เหล่านั้น

การวางแนวทางด้วยลักษณะในการสร้างพื้นที่ให้ Startup นี้ จะส่งผลดีในการสร้างระบบป้องกันในเบื้องต้น เพราะจะสามารถคัดกรอง FinTech Startup ที่มีประสิทธิภาพได้ ซึ่งการที่ FinTech Startup เข้ามาทดลองใช้ผลิตภัณฑ์ของตัวเองใน Sandbox ทำให้ผู้กำกับดูแลเห็นความเคลื่อนไหว และรู้ว่าเทคโนโลยีไหนกำลังเข้ามา เพราะอย่าลืมว่า FinTech ส่วนใหญ่ที่กำลังเกิดขึ้น เป็นสิ่งที่ไม่เคยเกิดขึ้นในไทย ฉะนั้นกฎหมายบางอย่างจะยังไม่ครอบคลุมและเกิดช่องโหว่ได้ แต่หากมองในมุมของ Fin-Tech Startup ว่าสร้างผลกระทบและสร้างความเสียหายในการทำธุรกรรมทางการเงินของการเงินไทยหรือไม่ คงต้องบอกว่ายังไม่ส่งผลกระทบมากนัก เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ของไทย

อาทิ ในพื้นที่นอกเขตเมืองหรืออายุค่อนข้างสูง ยังเปิดรับเทคโนโลยีและการใช้งาน Function Application สมัยใหม่ไม่มากนัก และ/หรือมีความกังวลต่อประเด็นด้านความปลอดภัยทางเทคโนโลยี จึงทำให้ไม่กล้าทำธุรกรรมการเงินมูลค่าสูงผ่านโลกไซเบอร์ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการขยายฐานผู้ใช้งานของ FinTech ในอนาคตด้วยข้อจำกัดดังกล่าว จึงทำให้ FinTech เหล่านี้ต้องมีการปรับตัวเพื่อการอยู่รอด โดยหนึ่งในวิธีเสริมสร้างความแข็งแกร่งมาจาก 'การหาพันธมิตรในการดำเนินธุรกิจ' เพื่อช่วยลดจุดอ่อน และจะทำให้เข้าไปในส่วนของ Regulator เพื่อสนับสนุนด้านความเชื่อมั่นและพัฒนาอย่างมีทิศทางจากข้อมูลที่น่าเชื่อถือให้

จึงยังเร็วเกินไปที่จะสรุปว่าการเข้ามาของ FinTech จะมีผลในการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศน์ของสถาบันการเงินไทยไปในทิศทางใด เนื่องจากการพัฒนายังอยู่ในระยะเริ่มแรก อีกทั้งเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ต้องอาศัยเวลาอีกระยะหนึ่งถึงจะเห็นภาพที่ชัดเจนขึ้น

หัวใจสำคัญของการทำบริการกับผู้บริโภคในยุคนี้ คือการสร้างโซลูชันใหม่ ๆ ที่ตอบสนองการใช้งานในชีวิตประจำวัน โดยควบคู่กับความปลอดภัยสูงสุดในทุกด้าน

